

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

РІШЕННЯ

наукової ради від 29 лютого 2024 р. з питання
«Про відповідність наукових досліджень і розробок університету Цілям сталого розвитку ООН»

Розглянувши питання «Про відповідність наукових досліджень і розробок університету Цілям сталого розвитку ООН» з врахуванням інформації, норм та вимог відповідно до резолюції Генеральної Асамблеї ООН ««Перетворення нашого світу: Порядок денний в області сталого розвитку на період до 2030 року» від 25.09.2015 р. наукова рада зазначає наступне.

Діяльність СумДУ як університету дослідницького типу направлена на дотримання принципів соціальної відповідальності та вирішення глобальних проблем сучасності, зокрема Цілей сталого розвитку ООН (далі – ЦСР). У 2023 році в університеті виконувалися НДР направлені на досягнення п'ятнадцяти із сімнадцяти цілей сталого розвитку. Переважна більшість робіт, що виконувалися в університеті за загальним фондом, направлені на досягнення ЦСР3 «міцне здоров'я і благополуччя» (10 робіт), ЦСР9 «промисловість, інновації та інфраструктура» (11 робіт), ЦСР16 «мир, справедливість та сильні інститути» (12 робіт). При цьому за загальним фондом в університеті не виконувалися НДР спрямовані на досягнення цілей ЦСР1 «подолання бідності», ЦСР2 «подолання голоду», ЦСР5 «гендерна рівність», ЦСР6 «чиста вода та належні санітарні умови», ЦСР10 «скорочення нерівності», ЦСР14 «збереження морських ресурсів», ЦСР15 «збереження екосистем суші».

Разом з тим переважна більшість робіт, що виконувалися в університеті за спеціальним фондом, направлені на досягнення ЦСР ЦСР3 «міцне здоров'я і благополуччя» (314 робота), ЦСР12 «відповідальне споживання і виробництво» (77 робіт), ЦСР9 «промисловість, інновації та інфраструктура» (80 робіт), ЦСР15 «захист екосистем суші» (61 робіт), ЦСР2 «подолання голоду» (56 робіт). На досягнення інших ЦСР за спеціальним фондом університету виконувалося 60 робіт (зокрема, ЦСР16 «мир, справедливість та сильні інститути» – 18, ЦСР4 «якісна освіта» – 16, ЦСР11 «сталий розвиток міст і громад» – 10, ЦСР7 «доступна та чиста енергія» – 7, ЦСР8 «гідні праця та економічне зростання» – 6, ЦСР6 «чиста вода і належні санітарні умови» – 2, ЦСР5 «гендерна рівність» – 1). За спеціальним фондом у 2023 році не виконувалися роботи направлені на досягнення ЦСР ЦСР1 «подолання бідності», ЦСР10 «скорочення нерівності», ЦСР13 «пом'якшення наслідків зміни клімату» і ЦСР14 «збереження морських ресурсів».

В університеті велика увага приділяється обліку та аналізу публікацій, які отримані за результатами виконання НДР. Важливим показником для багатьох провідних міжнародних рейтингів є кількість публікацій, що відповідають ЦСР. За 12 місяців 2023 року (станом на 31 грудня) з афіліацією СумДУ було опубліковано 347 публікації (2021 р. – 244, 2022 р. – 276), які індексуються БД Scopus та відповідають хоча б одній з ЦСР. Кількість публікацій, які відповідають ЦСР за структурними підрозділами наступна: ННІ БіЕМ – 146, ННІ МІ – 104, ф-т ТеСЕТ – 63, ННІ права – 19, ф-т ЕліТ – 24, ф-т ІФСК – 11, ШІ – 1.

Рада відмічає, що протягом 2023 р. в університеті загалом не виконувалися наукові дослідження направлені на досягнення лише двох ЦСР, а саме: ЦСР1 «подолання бідності» і ЦСР14 «збереження морських ресурсів». Останнє пояснюється віддаленістю

Сумської області від морських ресурсів та наявним російським військовим вторгненням, що зміщує пріоритет у науковій діяльності до безпекової та економічної сфер.

Поряд з цим **наукова рада зазначає, що:**

– незважаючи на значний обсяг фінансування досліджень і розробок за рядом ЦСР (зокрема ЦСР11 «сталий розвиток міст і громад» і ЦСР16 «мир, справедливість та сильні інститути») кількість публікацій є досить низькою;

– незважаючи на наявність значної кількості наукових публікацій за рядом ЦСР (зокрема ЦСР1 «подолання бідності», ЦСР5 «гендерна рівність», ЦСР8 «гідна праця та економічне зростання», ЦСР10 «скорочення нерівності», ЦСР13 «пом'якшення наслідків зміни клімату») дослідження з виділеним фінансуванням в університеті не проводяться;

– ряд кафедр на факультетах ТеСЕТ, ЕліТ, ІФСК де є відповідна інфраструктура і проводяться дослідження спрямовані на досягнення ЦСР, не мають публікацій у виданнях, які індексуються БД Scopus та / або WoS, що відносяться до ЦСР;

– в інформаційному просторі міститься недостатньо інформації щодо поточного стану досліджень і розробок спрямованих на досягнення ЦСР.

Враховуючи вищезазначене, **наукова рада рекомендує:**

1. При поданні запитів на фінансування НДР за держбюджетними НДР та грантовими програмами розглядати майбутні проекти з огляду на досягнення конкретних ЦСР, про що зазначити у відповідних розділах запитів.

Відповідальні: начальник НДЧ, керівники проектів.

Термін виконання – постійно.

2. Забезпечити збільшення кількості наукових досліджень та відповідного обсягу фінансування за тими ЦСР, де є наявний науковий потенціал, який не реалізуються у проектах, зокрема за ЦСР5 «гендерна рівність» (у 2023 р. обсяг фінансування – 88 тис.грн, кількість публікацій – 6), ЦСР6 «чиста вода та належні санітарні умови» (у 2023 р. обсяг фінансування – 508 тис.грн, кількість публікацій – 5), ЦСР8 «гідна праця та економічне зростання» (у 2023 р. обсяг фінансування – 978 тис.грн, кількість публікацій – 79), ЦСР13 «пом'якшення наслідків зміни клімату» (у 2023 р. обсяг фінансування – 387 тис.грн, кількість публікацій – 38).

Відповідальні: проректор з наукової роботи, декани факультетів ІФСК, ТеСЕТ, директор ННІ БіЕМ, завідувачі кафедр ППСТ, ЕПТ, ЕПБА, управління ім. О. Балацького, економічної кібернетики.

Термін виконання – постійно.

3. Проводити системну роботу щодо збільшення кількості публікації відповідно до ЦСР, що відповідають науковим дослідженням, які проводяться вченими університету, зокрема за ЦСР11 «сталий розвиток міст і громад» (у 2023 р. обсяг фінансування – 3,5 млн.грн, кількість публікацій – 16), ЦСР16 «мир, справедливість та сильні інститути» (у 2023 р. обсяг фінансування – 15,8 млн.грн, кількість публікацій – 40).

Відповідальні: начальник ЦНТЕІ, директор ННІ БіЕМ, директор ННІ Права, завідувачі кафедр ЕПБА, МЕВ, ЕК, ФТП, маркетингу, АГПФЕБ, КПДС, ФЮКП, МСППП, історії

Термін виконання – постійно.

4. З метою забезпечення іміджу СумДУ як університету дослідницького типу, що сповідує принципи соціальної відповідальності та вирішує глобальні проблеми

сучасності, представляти інформацію про результати досліджень направлених на досягнення ЦСР у інформаційному просторі, зокрема ЗМІ, веб-ресурсах, соціальних мережах тощо.

Відповідальні: проректор з наукової роботи, начальник медіа-центру.

Термін виконання – постійно.

5. Розробити систему показників для оцінювання активності структурних підрозділів спрямованої на досягнення ЦСР.

Відповідальні: проректор з наукової роботи.

Термін виконання – III квартал 2024 р.

Схвалено науковою радою СумДУ.
Протокол №13 від 29 лютого 2024 р.

Голова наукової ради

Анатолій ЧОРНОУС

Секретар наукової ради

Сергій ХОВАНСЬКИЙ